

Justiția în interesul copilului – Listă de verificare pentru specialiști

Ce măsuri trebuie întreprinse pentru ca procedurile să fie în interesul copilului?

Va putea copilul să își exercite dreptul de a fi ascultat?

- Condițiile trebuie adaptate astfel încât copilul să își poată face vocea auzită.
- Specialiștii trebuie să recunoască în mod clar acest drept pe toată durata procedurii.

Copilul primește sprijin profesional și personal?

- Sprijinul profesional se poate referi și la asistenți sociali și psihologi.
- Persoană de încredere.

SPRIJIN

Cum poate fi informat copilul despre procedură și despre drepturile sale?

- Prin informații scrise și orale.
- Informații adaptate vârstei, gradului de maturitate, nivelului de înțelegere și dificultăților de comunicare ale copilului.
- Materiale vizuale.

Cum poate fi pregătit copilul pentru audiere?

- Persoana de sprijin trebuie să verifice dacă:
 - copilul consideră că a fost informat corespunzător despre drepturile sale;
 - copilul știe la ce să se aștepte pe durata procedurii.
- Pregătirea trebuie să aibă loc cu puțin timp înainte de audiere.
- Trebuie organizate întâlniri și vizite pregătitoare, adecvate unui copil.
- Trebuie identificate nevoile specifice ale copilului.

Ce trebuie întrebat copilul înainte de audiere?

- Locul și ora sunt potrivite pentru copil?
- Cine trebuie să însoțească copilul, ca persoană de încredere?
- Există persoane care nu trebuie să participe la audiere?
- Copilul are nevoie de măsuri de protecție?
- Cine trebuie să conducă audierea?
 - Genul și profesia sunt esențiale.

Care este scopul discutării acestor detalii cu copilul?

- Copilul poate să influențeze modul în care se desfășoară audierea.
- Copilul poate să se familiarizeze cu persoana care va conduce audierea.

Ce măsuri se pot lua înainte de audiere, pentru a o adapta în funcție de interesul copilului?

- Stabilirea unui ghid de comportament.
- O scurtă perioadă de așteptare după sosirea copilului și înaintea audierii.
- Existența unei zone de așteptare adecvate pentru copii.

Ce măsuri se pot lua în timpul audierii, pentru a o adapta în funcție de interesul copilului?

- O sală de audieri adecvată pentru copii, situată în afara tribunalului.
- Un comportament adaptat la copil, din partea tuturor celor implicați.
- Număr mic de persoane prezente la audiere.
- Absența persoanei acuzate sau a altor părți.
- Audierea copilului de către o singură persoană.
- Limbaj adaptat vârstei și gradului de maturitate al copilului.
- Utilizarea unor tehnici de interviu potrivite.
- Audieri scurte, de maximum o oră.

Ce măsuri se pot lua după audiere în interesul copilului?

- Oferirea unui feedback și informarea copilului cu privire la etapele următoare.
- Acordul tuturor specialiștilor implicați cu privire la etapa următoare.

Copilul

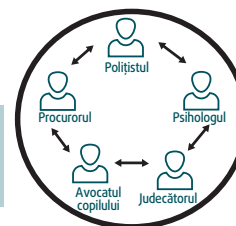
Etapă ulterioară procesului

Ce se poate face pentru a se preveni audierile multiple?

- Înregistrări video care să fie puse la dispoziție pentru culegerea probelor (în cazurile penale).
- Cooperare și schimb de informații între toate categoriile profesionale implicate.

Dacă nu este suficientă o singură audiere, specialiștii trebuie să fie conștienți că, la audierile ulterioare:

- Existența unei relații de încredere cu specialistul este chiar mai importantă, iar audierea trebuie să fie condusă de același specialist.
- Întrebările nu trebuie să fie repetitive.
- Specialiștii trebuie să își comunice unii altora informațiile conexe.

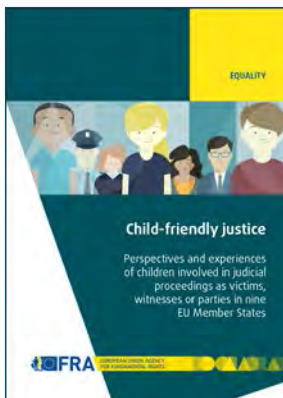
Ce măsuri sunt necesare ulterior?

- Sprijin suplimentar pentru copil și pentru familie.
- Informații și explicații despre decizie, însoțite eventual de sprijin suplimentar.
- Luarea deciziei la scurt timp după audiere; adăugarea de informații la decizie.

Ce se întâmplă dacă nu se ia nicio măsură ulterior?

- Procedurile se pot încheia doar dacă se asigură luarea de măsuri ulterioare și raportarea rezultatelor acestora.

În jur de 2,5 milioane de copii iau parte la proceduri judiciare pe teritoriul Uniunii Europene (UE) în fiecare an, ca urmare a divorțului părinților sau în calitate de victime sau de martori ai unor infracțiuni. Deși participarea lor efectivă la astfel de proceduri este esențială pentru îmbunătățirea funcționării justiției, modul în care sunt tratați copiii în cadrul sistemelor de justiție rămâne un motiv de preocupare. Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) a investigat măsura în care sunt respectate în practică drepturile copiilor de a fi ascultați, informați, protejați și de a nu fi discriminați. Investigația a cuprins interviuri ample atât cu specialiști, cât și cu copiii implicați în proceduri judiciare. Primul raport a prezentat opiniile specialiștilor. Prezentul raport se axează pe perspectivele copiilor, prezentând punctele lor de vedere cu privire la factorii care împiedică participarea lor deplină, precum și cu privire la eforturile care pot contribui la depășirea unor astfel de bariere. La fel ca primul din serie, raportul de față subliniază faptul că mai este un drum lung de parcurs pentru ca justiția să funcționeze cu adevărat în interesul copilului pe tot cuprinsul Uniunii Europene.

Informații suplimentare

Vezi rapoartele FRA și site-ul agenției pe tema justiției în interesul copilului:

- FRA (2017), *Child-friendly justice – Perspectives and experiences of children involved in judicial proceedings as victims, witnesses or parties in nine EU Member States* (Justiția în interesul copilului – Perspectivele și experiențele copiilor implicați în proceduri judiciare în calitate de victime, de martori sau de părți în nouă state membre ale UE), Luxemburg, Oficiul pentru Publicații
- FRA (2017), *Justiția în interesul copilului – Perspectivele și experiențele copiilor și ale specialiștilor*, Rezumat, Luxemburg, Oficiul pentru Publicații (disponibil în 23 de limbi ale UE)
- FRA (2015), *Child-friendly justice – Perspectives and experiences of professionals on children's participation in civil and criminal judicial proceedings in 10 EU Member States* (Justiția în interesul copilului – Perspectivele și experiențele specialiștilor privind participarea copiilor la procedurile judiciare civile și penale în 10 state membre ale UE), Luxemburg, Oficiul pentru Publicații
- <http://fra.europa.eu/en/theme/rights-child>

FRA – AGENȚIA PENTRU DREPTURI FUNDAMENTALE A UNIUNII EUROPENE

Schwarzenbergplatz 11 – 1040 Viena – Austria
Tel. +43 158030-0 – Fax +43 158030-699
fra.europa.eu – info@fra.europa.eu
[facebook.com/fundamentalrights](https://www.facebook.com/fundamentalrights)
[linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency](https://www.linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency)
twitter.com/EURightsAgency

Oficiul pentru Publicații

© Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, 2018
Fotografii: © FRA

